IX. évfolyam — 30. szàm. — LÉVA, 1889. julius 28.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
Előfizetési pénzek postautalványnyal küldhetők.
Egyes számok 12 krjával kaphatók a kiadóhivatalban

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr., kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr
A nyilttérben: minden négyhasábos garmond sor dija 15 kr.
Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetők tetemes dijkedvezményben részesülnek.

NÉPMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utcza 33. sz.) küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer, vasárnap reggel.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takarék- és Hitelintézeti épület) kérjük utasitani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Forgalmi statisztika.

A pozsony-kerületi kereskedelmi- és ipar-kamarának f. 1889. év első negyedében tartott közös üléséről szóló jegyzőkönyv igen érdekes forgalmi, ipari- s kereskedelmi adatokat tartalmaz, melyekből egy némelyikét előhozni s figyelemmel kisérni, ugy véljük, nem egészen felesleges, hanem inkább tanulságra alkalmas.

A nevezett kamara kerülete nyolcz, u. m.: Pozsony, Nyitra, Trencsén, Arva, Turócz, Hont, Bars és Komárom vármegyékből áll.

Midőn az 1888. évi forgalmi adatokat reprodukálja ezen jegyzőkönyv, azok a nevezett kamara egész területére vonatkoznak; éppen azért azoknak az egész területét kellene is átölelniök; azonban ugy veszszük észre, hogy ezen szempont nem egészen tartatott szem előtt s itt-ott inkább az egyes provincziális, parcziális részletek voltak az irányadók, mint maga az egész kerület. E tekintetben, habár nem akarjuk tagadni azok érdekes voltát, mégis hiányosoknak kell kijelentenünk, mert az egészre való szükséges tájékozást s biztonságot azokból nem nyerhetünk.

Igy kétségkivül igen érdekes és tanulságos a pozsonyi szőlőmüvelésre vonatkozó eljárás fejtegetése s reprodukálása; igen becses az 1888-dik évi répaczukor gyártásról szóló jelentés; de ez csak a magyar diószegi czukor- és szeszgyárra szól, holott a kerületben van e mellett a surányi czukorgyár, stb.; igy a kimutatások nem adják képét az egész kerületnek, hanem csak egyes részeinek; pedig ez még sokkal becsesebb, tanulságosabb lett volna. Hinni szeretjük, hogy a nevezett kereskedelmi iparkamara más téren és más módon fogja jövőben kipótolni a hiányt.

Egyébként állapotainkat illusztráló adatokul szolgálnak, hogy a kamara területén 1888. év folyamán 174 iparnemre 2620 ipar bejelentés, 456 iparlemondás vezettetett az iparlajstromokba, ami az ipar előmenetelének tanuságára szolgál. Az iparbejelentésekből legtöbb esik a csizmadia és czipész, kovács, mészáros iparra; de legnagyobb szám szerepel a vegyesáru kiskereskedők és korcsmárosoknál; sok részben mind oly kereseti ág s foglalkozás, melyekhez — daczára annak, hogy iskoláink szép számmal vannak — még mindig a legkisebb vagy semmi képességet sem tartanak szükségesnek az illetők, hanem csak pénzt. A kis kereskedők, a szatócsok, a mészárosok nagy részben a mezőgazdasági bérlőkből kerülnek ki; ha nem megy a bérlet, ugy mint kell, beállnak szatócsnak és viszont; e folytonos változkodás eredményezi azt, hogy sem kellő bérlőkkel, sem kellő kis kereskedőkkel, szatócsokkal nem birunk s ezen kereseti ágak használhatlanokká válnak.

Örvendetesebb ennél az a kimutatás, mely a pozsonyi m. kir. fővámhivatalnál 1888-dik év folyamán vezetett áru forgalomra vonatkozik. B e h o z a t a l. E szerint behozatott 1888. évben: 737045 krg. Ha ez összeg ellenében az 1887. évben behozott 595,697 kgr. felvétetik, kitünik, hogy 1888-ban 141,338 kgrmmal több hozatott be. Az ezen áruk után fizetett vám tesz: 112,406 frt 48 krt.

K i v i t e l. Kivitelre került a pozsonyi m. kir. fővámhivatal utján 1888. évben 786,403 kgr. 1887. évben 471,726 kgr.; tehát 1888. 314,617 kgr. több, mint az előző évben; mi összehasonlitva a behozatallal is, örvendetes eredményként veendő.

Sajnálni lehet, hogy a gabonaforgalomra nézve kimeritő adatokat a jegyzőkönyvben nem találunk, de mint fennebb is megjegyzők, a jövő kimutatásokban reménylünk ezekre nézve kárpótlást és tüzetesebb kimutatását az egész kamarai kerületnek, mert csak igy várhatni azt, hogy a tisztelt kamara működése e téren a vidéken is tanulságossá váljék.

Néhány lap a zene-történetéből.

— Krick Jenő. —

A hangszerek legnagyobb része — mint általában a legtöbb emberi találmány — véletlenségnek köszöni eredetét, mely tapasztalatokra kétség kivül a természet tünényei vezették az ös-embert. Igy a föld első lakói már az énekbeszed korában tudhatták, hogy az egymásba ütödő kemény és ruganyos testek pl. ködarabok bizonyos hangot adnak; ismerhették továbbá a szelet hasitó nád- vagy valamely fa odvába fuvó szél süvöltésének különböző hangfokozatait, valamint a madarak eltérő hanghordozásait is. S a müvelődés csiráit magában hordó ösemberről feltehetjük, hogy e hangokat üres csont maradványokon, madártoll csévékkel, vagy magával a náddal utánozni is megtanulhatta, — de mindezektől a legkezdetlegesebb hangszerek fogalmáig is igen nagy a távolság.

A hangszerek mint olyanok — kezdetben természetesen mint a tökéletlenség mintaképei — az ó-világ azon népeinél szerepelnek legelsőben, kiket a történelem elsőkül mutat be a létért való küzdelem végeszakadatlan sorozatában. Ezek voltak a Hebraeusok, Chaldaeusok, Assyrok, Indiaiak, Aegyptomiak, Görögök, Rómaiak. S a mily megszakitásokkal teljes az emberi tökéletesedés lassu folyamata a nevezett keleti népek történetében, époly lassu — s hozzá tehetjük fokozatos — a hangszerek fejlődése is. — A fuvola lyukjainak egygyel-egygyel való bövülése, vagy valamely hangszer hurjainak egygyel való növesztése letünt évszázadokat, ha nem évezredet jelöl.

Az ó-kor majd minden népének mythosa tulvilági lényeknek, isteneknek tulajdonitotta a zene es igy a hangszerek feltalálását is. Ilyen hangszer-feltalaló istenek vannak Indiának, Chinának s Egyptomnak s igy a görögöknek is, kik mint tudjuk müveltségök javarészét a Nilus menti tartományból hordták át a szigetdus tengeren. Erre nézve tehát mint látjuk a müveltség legmagasabb fokára emelkedett klaszikus görög nemzet sem tett kivételt. Csupán a régi zsidó néppel szemközt nem mondhatjuk ezt, mely nem az istenek, hanem a népvezérek és királyok — pl. Mózes és Dávid — találmányának tekintette a hangszereket, mely feltalálók egy személyben főpapok. jósok és költök is voltak. S ennek oka föleg abban rejlik, hogy az ös zsidó nép daczára, hogy Mózesig még bálványokat is imádott: azontul csak az egy istenség eszméjének hódolt s vallási ihlete már azelőtt is ez eszme felé vonzotta.

A mythologikus kor eme kezdetleges hangszereiről némileg fogalmat adhatnak napjainkban is a föld vad népei, melyeknek mindeniknél vannak bizonyos hangszerek, épen olyanok, minök lehettek az öskor istenei korában. Az eszkimó ma is szenvedélylyel dalol egy dob mellett, más hangszert nem ismervén. Dallamaiban folyton ismétli a scála két vagy három lépcsőjét. A dobok rendszerint odvas vagy kivájt fatörzsek. S e primitiv hangszer a banálisan egyforma melódiával az északi jégvidék lakójának minden érzelmével harmóniában áll. E mellett örvend, e mellett sir! Másutt hasonló szolgálatot tesznek bizonyos keményhéju tökök, borsó vagy kövecs tartalommal, melyek rázás közben zörögnek. Ilyen a Csendes óczeán elszórt szigetein élő, a kölcsönös érintkezés áldásaitól, valóban elszigetelt népek nádból vagy csontmaradványból készült sipja, avagy kiszáradt csigamentyükből készült trombitája. Különben nem kell messzire távoznunk. Ki nem látta még a medvékkel, majmokkal és bábszinházaikkal gyermekeink kivánesiságát gyakran felkereső Balkán félsziget szláv lakóinak csörgös nemzeti dobját és kéthuros primitiv hangszerét! A XIX. század müvelődési góczpontja mellett, mily szembeszökö fejletlenség!

S mai fejlett zene viszonyaink szempontjából oly tökéletlen hangszerek alakjában minden fejlett hangszerünk ösét feltalálhatjuk az ókori népek hangszereiben.

TÁRCZA.

Körmöczbánya egy mult századbeli emlékének története.

— Irta: Hlatky József. —

És csakugyan. Nemcsak a ragály sujtotta a szerencsétlen várost, hanem nyomában az éhség is. Báró Leimbruch a körmöeziek panaszos felszólalására közbenjárását igéri egy szept. 15-én kelt s a magisztrátushoz intézett levelében, hogy a turócziakat szoritani fogja a körmöczi hetivásárok látogatására, melyek e czélból külön kijelölt helyen az óvintézkedések szigoru megtartása mellett tartatnának meg, nehogy a város, mely már több hete a dühöngő pestis által ugyis igen nagyon sanyargattatik, még éhségtől is komolyan szorongattassék. Ugyanily értelmű szigoru parancsot bocsát Nyitra vármegyéhez is az élelmi szerek szállitása ügyében. Magától értetődik, hogy a katonai parancsnokság ezen gondoskodása föleg a helyörségre való tekintettel történt olyan erélyesen, mert a városnak módot kellett nyujtani a katonaság eltartására is, a melytől mentől hamarább megszabadulni óhajtott.

Majdnem öt hónapig tartott ez iszonyu állapot; végre deczember 20-án jelentették, hogy a pestis Körmöczbányán már szünőfélben van. Mily mértékben döhöngött a ragály, bányan estek átdozatul s a lakosság mily magatartást tanusitott a vészszel szemben, nem sikerült kipuhatolnunk. De az emberek ugylátszik elvégre hozzászoktak és a bajt kevésbbé komolynak vették, vagy talán — mert szünni kezdett, némelyek korai örömükben az elővigyázati rendszabályokat nem tartották már oly nagyon kötelezőknek. Néhány polgár ugyanis azért, hogy egy gyanus tünetek között megbetegedett személyt meglátogattak és nála a szokásos üdvözlő poharat megvárva, magukat a bor élvezetének általadták, Marth kapitány parancsára bebörtönöztettek. A tanács folszólalására Leimbruch ezredes deczember 19-éről Beszterczebányán keltezett meghagyása által szabad lábra helyeztettek ugyan, de a tanács más érzékeny büntetést volt kénytelen reájuk szabni.

A pestis felügyelőség számadatai 1710. augusztus 8-tól 1711. márczius 1-ig terjednek. A bevételek és kiadások egybevetéséből látjuk, hogy a városi pénztár, a lakosság negyedek szerint, különösen a bányapolgárok (Ringbürger) és csekély részben a cs. kamara összes adakozása együttesen 799 fl. 43 drr. tesznek; ide nem számitva bizonyos élelmi szereket, mint 678 egész kenyeret, mit az ó-stubnyaiak és a szklenóiak szolgáltattak a betegek és az alkalmazott szolgaszemélyzet számára. A lazaretek körül alkalmazott személyzet összes dijazása 622 ft. 12 dr. Más kiadásokat okozott a betegek és kisebb szolgaszemélyzet eltartása. Grandtner Keresztély, kórházi első orvos heti fizetése 5 ft. 40 dr. volt; midőn ez szept. 13-án meghalt, utódja, Scholz György hetenkint 7 ft 20 krt kapott. Jakschovszky György, betegápoló hetibére 3 ft 60 dr.; a felügyelők dija 2 ft. hetenkint.

*

A ragály feliéptekor, augusztus 17-én tétette a körmöczbányai katholikus hitközség a később szintén pestisben kimult Samarjai Ádám plébánosa által azon ünnepélyes fogadalmat, miszerint a város piaczára, a templom előtti téren emlékoszlopot állittat a pestis elháritásának megkérleléseül. Alapzatát október 16-án rakták le. Ez volt a régi Sz.-Háromság oszlop, mely 1761-ig állott fenn; akkor pedig az épülő félben levő pompás uj plébániatemplom nagyobb terjedelme, különösen hosszusága következtében, helyszüke miatt lebontatott, illetőleg eltavolittatott és mert egyszerüségénél fogva különben is zavarta volna a fényes uj templommal szemben a symmetriát, helyre nem állitották többé, hanem 1776-ban Felfalura került, hol manap is áll azon helyen, hol addig kereszt állott, melyet a temetőbe helyeztek.

A templomépitési munkálatok még be sem voltak fejezve, midőn 1765. május 31-én a belső tanácsban Körmendi Antal biró egy tervezettel áll elő, mely szerint, miután az elődök által tett szent fogadalom az utódokat is kötelezi, egy uj Szt.-Háromság oszlop állittassék fel, mely czélra ő a magáéból 500 frtot ád. A tanács e javaslatot elfogadván, a varosi bányaüzem nevében is a néhány év óta gyüjtött templomépitési pénzeket, valamint a városi fiscus kezébe esett értékeket felajánlja. Nemsokára Stanetti Dénes, helybeli szobrász 22.850 frtra terjedő költségvetését a szobor mintájával terjeszti be. A tanács meghivja a Laitha melléki Bruckból Fegerle Márton szobrászt is, kinek utazási költségek czimén aztán 10 aranyat, azaz 42 frtot szavazott meg. Egyező megállapodás szerint a két mester az október 3-ki tanácsülés előtt az oszlopnak három éven belül teljes előállitását 10 ölnyi magasságra, az alapzatok és karfalat kivéve 16000 forintért elvállalja. A szerződés ily értelemben köttetett meg s az október 17-ki nagy gyülésben is hagyatott jóvá; sőt itt a kegyeletes czél elömozditása végett a városi bányatartársulat részéről az ezüst és kovandmara (Schlick) járadékainak reáfordithatását is ajánlották fel. Egyuttal egy a m. udvari kamarához intézett és kellően indokolt felterjesztésben a város jámbor óhajának tolmácsolását a legmagasabb királyi engedély kieszközlése czéljából kérelmezték. Kiemelik, hogy a kegyes adományokból és gyüjtésekből már 6000 frt folyt be; a hiányzó összeget a városi pénztár nyujtaná, nem is egy, de 3—4 év alatt. Hivatkoznak a selmeeziekre, kik nem régen hasonló szobrot állitottak.

(Folyt köv.)

Nem szenved kétséget, hogy a hangszerek közül a legelső zenélő eszközök a dobok, kelepelők, csörgők voltak: nemcsak azért mert köztapasztalás szerint a fejletlenséggel, vadsággal együtt jár e lármás hangszerek tulságos elöszeretete; hanem mert a természet ezek készitésére kész anyagot szolgáltatott. Az ily faju hangszerek eredetét azonban — noha az egész ó-kor alatt nagy szerepet játszottak — semmi monda sem örökiti, valószinüleg a mondák korában a dob és rokonai már természetesnek találtatván.

Ez egyszavu, de bódítólag zajos ütő-verő, csengő, csörgő és kelepelő hangszerekben ma is leggazdagabb Azsia, az ókori események szinhelye. A dobog valószinüleg már az u. n. kökorszak folytán kezdtek kivetközni a fentebb jelzett kezdetlenségből. A köbárdokkal és kövésökkel nehezen idomitható fatuskókat cseréppé égetett s börrel bevont agyag dobok váltották fel. Midőn pedig az érczes ásványok közül a bronz mindinkább tért nyer a használatban, a hangszerek készitésében kétségkivül nagy haladást tettek s igy a dob is vagy csinos faragványu fából vagy érczből készült. A régi korban a dobolás mesterségének egész czéhje volt s ha valakinek az ünnepélyén czéhbeli dobosok doboltak: az igen nagy kitüntetés volt. Első nagy Napoleon, midőn császárrá koronáztatta magát Párizsban, a lehető legnagyobb pompát fejtette ki. Ez imponáló küszin emelése okáért kora hajnalban 1000 dobos verte a katonai riadót Párizs terein és utczáin. Hogy a katonai életben, részint a járás egyenletesitése, részint a figyelem lekötése okáért a dobnak ma mily fontos szerep jut, azt nem kell külön bizonyitgatni. Hogy a nagy tömeggé egyesitett dobszónak mily lázas hatása van a csaták rohamában, azt különösen az épen emlitett Napoleon zsákmányolta ki szinte világhóditó hadjárataiban. Különben volt idő, mikor a dob a kiváltságos osztályok hangszerének tekintetett. Németországban még csak 60 évvel ezelőtt is csak nemesek, magas állásu tisztviselők, doktorok jelenlétében volt szabad dobolni. Abyssiniában még ma is az ünnepélyes menetekben 50—60 dobos jár elöl s veri a dobon a pergetőt, valahányszor a király megjelen a nép előtt. Az ütő-verő hangszerek egy sajátságos fajtája keletkezett a chinaiaknál, melyet házi zene-szórakozásukban épugy használnak, mint mi a zongorát. Igen nehéz, s a hordozásra egyáltalán nem alkalmas, a mi takácsaink szövőszékeihez hasonló alkotmány ez, melynek hangszeri részletét 16 felfüggesztett sima falap képezi, melyeket fakalapácsokkal ütnek s melyek mindenike különböző hangot ád. S az európai alapon nyugvó zene iránt feltétlen ellenszenvvel viseltető chinai — Kantonban az első angol zenekar hallatára füleiket bedugva szaladt szét a hangversenyen megjelent intelligens osztály — a körülirt hangszer-dromedár mellett órákig elandalog. Különben jellemzi a chinaiak sajátságos, a mienktől eltérő zenei izlését és észjárását az is, hogy ők a hangmagasságát ellentétesen fogják fel a mienktől, azaz a mi mély hangjainkat ők magas-nak tekintik s amit a mi hallásunk magasnak itél, az az ő érzékökben mint mély hang jelenik meg. Mily találó kifejezés; X. Y. ur excellált felhő magasan járó czérna vékony bassus hangjával!

(Folyt. köv.)

Budapest, 1889. julius 26-án.

— A párisi magyarok; Budapest és Bécs; a kánikula előtt; Szerbia politikája; a pápa költözése; Kossuth nevenapja. —

Ismét többen koptatjuk a főváros majdnem szurokká olvadó járdáit. A kilenczedfélszáz magyar visszatért már Párisból, magukkal hozva azon szép napok emlékeit, melyeket a vendégszerető párisiak rendeztek magyar vendégeik tiszteletére. Megérjük tehát, hogy elvégre is a magyar nev kezd tiszteltté válni nyugaton s hogy minket sem fognak többé az idegen fővárosokban osztrák alattvalóknak nevezni, hanem magyaroknak a szó legnemesebb értelmében. Nem fognak oly müveletlennek és hátramaradottaknak tekinteni, mint például a mi jó szomszédainkat, a derék muszkákat, kikkel ezelőtt egy kategoriába voltunk sorozva. A magyar loyalitas elvégre külföldön is kivivta magának az idegen nemzetek becsülését és méltánylását. De büszkén és minden öndicsekvés nélkül mondhatjuk, hogy meg is érdemeljük. Hiszen minekünk alig ötven év leforgása alatt annyit kellett haladnunk, a mily utat már a nyugati nemzetek évek óta békében, nyugodtan megtettek. A mi napjaink nem voltak alkalmasok önmagunk kimüvelésére, a szép müvészetek kultiválására; hiszen a magyar nemzet mintegy fedezetül szolgált nyugatnak most a tatárok vad csordai, majd a török lófark és félhold ellen. Ha mindezt egybevetjük, bizony nem csoda, ha egy kis öndicsekvés száll ajkainkra.

A párisiak tudták is méltányolni. A franczia megérti a magyart, és a magyar a francziát, mert kevés nemzet van a világon, melynek gondolkozásmódja annyira rokon volna, mint a magyaré és francziáé, daczára annak, hogy ők nyugati, mi meg keleti nép vagyunk. És adja Isten, hogy a magyar-franczia barátságot ne zavarja meg soha semmi; hogy Kossuth szavai a szív politikájára nézve csakugyan igazak legyenek.

A párisi magyarok most már idehaza gondolkoznak az elfolyt szép napokról. Képzelem, minőnek tünhetett fel a mi csendes fővárosunk a zaj, a fény, a vakitó csillogás után, mely Párisban kápráztatta a szemeket: azután a gyönyörü svajczi tájak után, a festői völgyek, vizesések után képzelem, milyennek tünhetett fel a mi Budapestünk utczai öntözése.

De mindezt nem azért, mintha a mi fővárosunk valami kellemetlen, vagy épen csunya fészek lenne! Nem. Bécs nem hiába irigykedik rája; benne egy hatalmas versenytársa akadt. Az egyre szépülő város már sok idegent csal magához; nyugat-kelet felé irányuló kereskedelme benne találja fel központját s Baross csakugyan mindent elkövet, hogy valóban az is legyen, hogy keletnek egy második Párisa alakuljon meg itt, mint alkalmas központján azon helynek, mely egy nagy forgalmat hivatva van megteremteni.

Hogy most kihalt a város, az nem csoda. Hiszen a vidéki városok utczái is üresek ilyenkor, kivált kanikula kezdetén. — A ki szerét tehette, az most ott nyaral a Tátra örökzöld fenyvesei között, hol a piczi tengerszemek, mint valami csillagok, ezüstfényben tündökölnek elő a zöld, mély árnyu erdők és barna bérczek vegyületeiből. Vagy pedig ott hüsel Erdély havas ormai között és pisztrángokra halászik a hegyitavak és patakok viragos partjain. Én Istenem! Milyen jó is az, mikor a fővárosból kimegy az ember a szabadba, hol nem fogják el az eget a felhőkig nyuló paloták az ember szemei elől, hol tele tüdővel szivja a léget, hol a mezei szőcskék és virágok között a füben édes álmot aludhat. Szinte sirni szeretne az ember örömében ilyenkor, mint Petőfi mondja egyik költeményében. Milyen örömmel kiált az ember a levegőbe ott künn a hegyek közt, mikor azt gondolja, hogy nem hallja senki. És mikor az ember hazajön a fővárosba, ismét előfogja az a nagyvárosi bágyadság, mikor az ember ismét beletörődik a nyakra-főre hajtó üzleti világba, mikor ujra elkezd fekete kávét inni és politizálni.

Most nagyon alkalmas idő van az elmélkedésre. A politika mindig jó tárgy. Más ugyan most nem is akad, kivéve a félmilliós lutri-pört, meg annak a gondolatolvasó zsidónak bünügyét.

Hanem a politika, az ugyan kedves tárgy marad mindig. Keleten Szerbia furcsa nótakat penget. Milán már visszatért keleti utazásából és Mihály metropolita is ott volt a fogadtatáson. Furcsa parodiája a sorsnak. Irják a lapok, hogy Milán egy negyed óráig tarto beszédet intézett hozzá kiemelve, hogy ne essék vissza régi hibájába. Theodozius exmetropolitával azonban szivélyesen kezet fogott és biztositotta jóindulatáról. — A mint hiresztelik a lapok, szerb miniszterválság van készülőben, Tausanovics belügyminiszter és Gyurics hadügyminiszter készülődnek beadni lemondásukat, a „Times“ azt is irja, hogy Milán ujra iparkodik megszerezni magának a hatalmat, hogy elhárítsa a Szerbiat fenyegető anarkhiát. Annyi bizonyos, hogy a panszlavizmus eszméjének sok hive van Szerbiában, de hiszen ha egyszer a muszka teszi be oda a lábát, panruszszizmus lesz az, nem panszlavizmus.

A mult levelemben emlitett hir, hogy a pápa elköltözik Rómából, már csak nem több, mint valószinü. Az olasz kormány ölbetett kezekkel nézi a hurczolkodást, mert azt hangoztatja, hogy előtte minden körülmény között közömbös az, akár megy a pápa, akár marad. Nálunk nem kis érdeklődéssel várják a felvonás végső jelenetét.

De most más foglalkoztatja a főváros lakosságát. Tudvalevőleg augusztusban van Kossuth nevenapja, ezt akarják fényesen megünnepelni. A tizes bizottság, mely Madary Gábor elnöklete alatt alakult meg, mindent elkövet, hogy az ünnep minél fényesebb legyen. A bizottsághoz csatlakozott az egyetemi polgárság is, mely minden évben megünnepli a napot, mely igazán szentté vált a magyar kalendáriumban mikor az áldást kérő imához lelkesülten teszi hozzá minden magyar szivi:

Gyere haza Kossuth Lajos!

Fővárosi levelező.

Szinház.

A lévai menyecske; A suhancz; Czigánybáró; A szerelem vadrózsái.

Vasárnap, julius 21-én egy helybeli (?) szerző népszinműve „A lévai menyecske“ került szinre. A nagy hühóval fényesnek és sikerültnek kürtölt előadás nem felelt meg a várakozásnak, melyet a felizgatott nép remélt. A t. helybeli szerző ur a szinpad technikájával a legkevésbbé sincs tisztában, a mennyiben a csoportositásra, a jelenetek egymásutánjára és okára semmi sulyt sem fektet. Az alakok innen-onnan összekapkodottak s nem volna merész állitás, ha azt mondanám, hogy összeszedettek különféle szinmüvekből. — Gida csavargó Csiky „Vadrózsájában“ szereplő csavargó hasonmása. A beteg Ilonka a „két Ranczau“ szinműben az idősb Ranczau beteg leányában találja fel ikertesvérét. Nagy Pistának alakja ismeretes a „Felhő Kláriból stb. Nem akarom ezzel kifárasztani az olvasók türelmét. A mesét elég jól gondolta ki a szerző, de nem jól alkotta meg. Hol itt a költői igazság? Az ártatlan leány halála mivel van itt indokolva? Aztán az egész alakok közti viszony zavaros, a szerző maga sem tud kiokoskodni az egészből. — Annyi tény, hogy a hatásos jeleneteket vadászta, de hogy kevés hatása volt, az is igaz. A közönség nem a darabot tapsolta, hanem Ujvári Teréz gyönyörü dalait. S csak a kiváncsiság ingerelte a publikumot a tapsra, hogy a szerzőt hivta, de nem a mü értéke. Hogy nem jött ki, azt nagyon resszul tette. Mert vagy félt az igazságos kritikától, vagy maga is belátta darabja silány voltát. — Még egyet. — Mi összefüggésben van a darab czime az alakokkal? A szerző bizonyára kevésbbé ismeri a helyi viszonyokat, mert a személyek egyáltalában nem lévaiak, legalább nem tabániak; a menyniben ott egy tunikás ruhát sem fog a t. szerző ur látni.

Hogy a mü szerzője nem lévai, mindjárt észrevehető volt. A reklám elég nagy volt, de a hatás elmosódó. Tisztai coupletje a Suhanczban a darabról, hogy t. i. a szerző a népszinháznak akarja benyujtani müvét, elég hizelgő, de nem igazságos. Am tegye, de meglátjuk milyen mértékkel mernek ott, ha csak át nem dolgozza az egészet, vagyis egy másik jobbat nem alkot.

A szereplők eléggé iparkodtak élvezhetővé tenni a darabot, a mi az előadás tekintetében sikerült is. Kövesiné (özv. Tóth Mihályné) jól sikerült világitásban mutatta be a gyermekéért mindent áldozó anyát; Krasznainé (Ilonka) kedves teremtés volt; a haldokló szerelmes virágszálat, mely bánatában elsorvad, ügyesen személyesitette. Jól játszott Heltai Nándor is (Petykó); de a nyomoréknak kissé mégis magas alak volt; a szerep nem neki való; a szerep osztasnál ilyenre mindig nagy figyelmet kell forditani. Ujvari Teréz (Virág Lidi) mint eddigelé, ugy ma is otthonosnak érezte magat szerepében; csinos dalaival kivivta maganak a közönseg általános elismerését. Langh Ödön (Garami László uradalmi ispán) Virág Lidivel énekelt kettős dalaival érdemelte ki a közönség tetszését; de ma vontatottan szavalt. Miskolczy (Kis Veres István) jól alakitott, nem volt lévai gunyája. Tisztai (Zólyomi Pista) Kövesi (Nagy Pista) egybevágó játékukkal sokat lenditettek a darab sikerén. Lendvay (Gida) a csavargók valódi typikus alakja volt. — A többiek — Rácz Ida (Boriss) Lendvainé (Kati) Tisztainé (Zsuzsi), Gáliffy Gizella (Panni), Langh Jenő (Jancsi), Iványi (Péter) jól mozogtak, de nem voltak a levai „gyükérbül“ valók. A szerepeket azonban egyikük se tudta jól: a mi öreg hiba.

Hétfőn Konti — szombatról elmaradt — operettjét a „Suhanczot láttuk, melyet Bayard és Vanderbursch szövegére irt, Bényeynével a czimszerepben (Józsi, a suhancz) ki teljes elegancziával személyesitett; különösen zajos tapsokat aratott kellemes, csengő dalaival. Krasznainé (Eliz) ügyes naiva, de ma kissé gyöngélkedön játszott; hiányzott a játékából az élénkség és természetesség. R. Ujvári Teréz (ozv. Meunierné) igen sikerült alakitásban mutatta be a nagyanyát. Lendvay (Bizot) egész fején találta a szöget; ily szerepek egészen neki vannak irva. Langh Ödön (Moren tábornok) jól másolta a kösznyes öreg katonát. Heltai Nándor (Emil) egy cseppet sem való szerelmesnek. Játeka ma vontatott, egyhangu volt. Sem a harag, sem a szenvedély alaphangját el nem találta. Tisztainé (Morén baróné) még gyakorlatlan ugyan, de mai játékán észrevehető volt a haladas. Tisztai (Durand füszeres) megérdemli az osztatlan elismerést. Jó volt még Kövesy (Groom). A többiek szinten jól játszottak. És általában elmondhatni az előadásról, hogy sokkal jobban sikerült, mint azt vidéki szinpadon várni lehet.

Kedden Strausz „Czigánybáró“-jat mutattak be masodszor. Az uj szereposztás nem vált az előadás előnyére. Zsupánt Lendvay helyett ma Tisztai adta. Tisztai ügyes komikus, a mit nem lehet tagadni tegnapi előadasa után itélve, de Lendvay határozottan jobban beletalálta magat ebbe szerepbe. Krasznainé (Arzena leánya) kedves volt, mint multkor; ugy Kövesine (Mirabella) a gouvernanteot rutinnal személyesitette, Heltai Nándor (Ottokár) ma megint egyhangu volt; a szerelemből hiányzik a melegség. Elegans ugyan de nem vonzó. A „meg“ igekötőt majdnem „mag“-nak ejti, a mi rossz szokas. Gróf Carneró király s biztos szerepét Lendvay cserélte át, melyet multkor Kövesy nagyobb ügyességgel és biztosabb vonásokban alakitott. Lendvay mas szerepekben van odahaza, az effeléket csak Kövesy van hivatva adni. Ujvári Teréz (Czipra czigányasszony) gyönyörü énekével s kellemes csengésü hangjával ma is meghoditotta magának a közönséget. — Bényeine, (Satin) kinek ez volt multkor jutalomjátéka, ma ismét elemében volt. Enekéből nem hiányzott sem a hév, sem a kellemes symphonia. Ruzsai Etel (Barinkai Sándor) igen csinos alak a piros nadrágban, de szavalata is minden tekintetben megüti a mértéket. Lángh Ödön (Gábor diák) ma maga felé hajlitotta az elismerés mérlegének serpenyőjét. A czigányok jól voltak maszkirozva; legtöbbet ért azonban köztük Kövesi. A csikós legények nagyon is szolidak voltak. A mükedvelő (Juhasz) ügyes czigánygyerek volt.

Szerdán az eső miatt nem volt előadás.

Csütörtökön Lendvay jutalomjátéka volt, mely alkalomra Láng Mór énekes(?) bohózatát „A szerelem vadrózsáit“ választotta. A választás mindenesetre nem ütött ki jól. A mennyiben a közönség ismervén a darabot, igen gyéren (sajnos) jelentkezett az előadáson. — Lendvay (Kiss szinlaphordó) igazán otthonosnak érezte magát szerepében, s meglepő ügyességgel adta a szinlaphordót. Tisztai (Tardi Péter) közepes sikerrel jatszott. Krasznainé (Erzsi) ügyesen személyesitette az ingadozó kis lányt. Ivanyi (Kövér Mihály és Hegyi szinész) kezd jól játszani, de még a kezdők máza és elfogultsága nem mosódott el játékáról. Láng Ödön (Gyula) ma nem volt biztos szerepében. Még egyet, a bajusza nagyon torzonborz, egy végzett ember mégis legalább kétfelé simitja, ha nem is pödri ki. Heltai Nándor (Háti Ede iró) a szélhámos üres szellemek rátartiságának valódi typikus alakja volt. Kövesi és Kövesiné (Létey orvos és Loránthа neje) általános tetszést érdemeltek. Az összetalálkozó jeleneteket ügyesen kerepülték végig. Ujvári Teréz (Laura kisasszony) kedves jelenség volt. Krasznai (Fekete Jeremiás) ügyes játékához még ügyesebben extemporizalt. A többiek az erősen megczeruzazott darab általános sikerét nagyban előmozditották, s különösen Lendvainé (Lizi) helyre egy kis szobacziczus volt.

Különfélék.

— **A hangverseny**, melyet a lévai nőegylet a „Stefánia-árvaház“ javára rendezett, tegnap lett megtartva a casino termeiben igen szép számu, válogatott vidéki és helybeli közönség jelenlétében. Az élvezetes müsor minden egyes száma köztetszést és élénk tapsokat aratott. Midőn e sorokat irjuk, a fiatalság javában és oly jó kedvvel járja a csárdást, hogy a kedélyes mulatságnak hihetőleg csak a reggel fog véget vetni. — A hangverseny méltatására lapunk jövő számában még visszatérünk.

— **Három millió forint** adomány folyt be a mult tanévben Magyarországon kizárólag társadalmi uton iskolai czélokra, mint azt a „Néptanitók Lapja“ kiszámitja. Tisztán magánosok és egyletek ez év alatt 17 népiskolát, 32 kisdedóvodát, 5 árvaházat és 4 siketnéma-intézetet alapitottak; nem emlitve a fennálló iskolák számára tett alapitványokat. Az idézett lap kimutatja azt is, hogy a magyar társadalom e nemes buzgalmu müködése már évek óta állandóan tart s az ez évi eredmény nem mulékony szálmaláng volt. A magyar népoktatás ügye nem a kormány, nem a tanitók ügye kizárólag; egy hatalmas szövetségesük van: az öntudatos társadalom. S igy van ez jól.

— **Kossuth-poharak**. A Turin és Párisból hazatértek közül sokan mutogatnak egyforma boros poharakat, melyeket emlékül hoztak el magukkal. Büszke örömmel mondják: Ezzel koczintottunk a lakomán Kossuth-tal!“ „Ezért becses emlék. A turini nagy lakoma pinczérei nem értették, hogy urak és urhölgyek miért dugják zsebre az egyik poharukat. Némelyik el is feledte lelkesültségében kifizetni. De se baj! Ott volt Dolinay Gyula, a nevezetes ut pénzügyi intézője, ki nem hagyott fizetetlen számlát poharak dolgában sem.

— **A katonák vacsorája.** Már régóta emlegetnek reformokat a vacsorakérdésben s legujabban — mint egy katonai szaklap ujságolja — egész komolyan hozzáláttak a katonák vacsorakérdésének tanulmányozásához. A vacsora ellen persze kifogása csak

a hadügyminiszteriumnak lehet, a szegény katonának nem jutna eszébe ellene kifogást tenni, noha meleg ételre a legénységnek semmi körülmények között sincs reménye. A vacsora, ha ugyan napvilágot lát, mindenesetre hideg élelmi szerből fog állani; de legyen az bármi, jól fog az nekik esni; hogy a hadügyminiszteriumban mit fognak kitalálni, az még a jövő titka.

— **Tüzoltás borral.** A paksi nagy tüzvészben, melyről lapunk is megemlékezik, történt a következő eset. A tüzvésznél nagy volt a vizhiány. A végső szorultságban aztán egy szőlőbirtokos, kinek sokat érő présháza szintén nagy veszedelemben forgott, arra szánta magát, hogy borral fogja táplálni a fecskendőt. Ugy is tett. Hordó számra öntötték a fecskendőbe a bort, melyet aztán gyöngyöző sugárban löveltek a veszélyeztetett területre. S az áldozat nem is veszett kárba, a gazda nemcsak a saját, hanem a szomszéd birtokát is megvédelmezte.

— **A pénzügyi közigazgatás reformja.** A pénzügyminiszter körrendeletileg értesiti a törvényhatóságokat, hogy a pénzügyi közigazgatás szervezetének megváltoztatásáról szóló törvény értelmében az illetékkiszabási hivatalok müködése julius hó 31-én megszünik és teendőik a kir. adóhivatalokra ruháztatnak át. Ettől fogva tehát a bélyeg- és illetékrövidítési ügyek a kir. adóhivatalokhoz tartoznak.

— **A pozsonyi m. kir. szőlőszeti** szakiskolában, melyben a kertészet- és borászatnak is minden ágában kiképeztetést nyerhetni, a f. évi oktober 10-én kezdődő két eves tanfolyamra 16 élelmezési és ellátási költség fejében évenkint 140 frtot fizető saját költséges és 14 fél, esetleg 7 teljes ellátással járó ösztöndijas növendék vétetik fel. A kérvények f. évi szeptember hó 10-ig nyujtandók be a felügyelő-bizottsághoz czimzetten az iskola igazgatóságához. Programmokkal s bővebb utasitással szivesen szolgál az igazgatóság.

— **A m. k. póstatakarékpénztári** közlöny f. évi 7-ik számának mellékletén azon betéti könyvecskék közt, melyek semmiseknek nyilvánittattak, megyénk területéről emlitve vannak: Uj-Bánya 48,031; Zsarnócza 48, 108, 48,109, és 129,786; Nagy-Salló 192, 146. szám alatti könyvecskével.

— **A körmöczbányai áll. főreáliskolánál** fennálló alumneumba az 1889—90. tanévre egy ingyenes és 19 mérsékelt dijat fizető tanuló vétetik fel. Azon tanulók, kik ezen tápintézetbe felvétetni óhajtanak, kötelesek „A körmöczbányai Alumneum-egyesület Igazgatóságá"-hoz czimzett mult évi iskolai és szegénységi bizonyitványnyal felszerelt bélyegtelen kérvényeiket legkésőbb folyó évi augusztus hó 10-ig Körmöczbányára bérmentve beküldeni, később beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek. Az egész evi 70 frt dijat fizetők az iskolai beiratások alkalmával jelentkezhetnek a tápintézeti igazgatóságnál. A mérsékelt és a teljes dijak fele minden félév elején, azaz szeptember hó 1-én és február 1-én előre fizetendők.

— **Vásár.** Léván a f. hó 22-én tartott országos baromvásárra behajtatott szarvasmarha: 1675 drb, ló: 2622 drb, sertés: 23 drb, kecske: 6 drb, szamár: 7 drb, birka 7900 drb, összesen 12,233 drb. Ezekből eladatott szarvasmarha: 549 drb, ló: 199 drb, sertés: 16 drb, kecske: 2 drb, szamár: 1 drb, birka; 1560 drb, összesen 2327 drb. Vételár összege: 52,284 frt 15 kr.

— **Nagy viharok.** A szerdai nap Magyarország több vidékére nézve valókan kritikus volt, a mennyiben sok helyen oly nagy vihar dühöngött, milyenre öregeink is alig emlékeznek. Különösen az alföldön mutatta ki romboló erejét, mint Szegeden, hol kocsikat forgatott fel az utczán; Baján, a hol tornyokat söpört le, Dorozsmán, Hódmezővásárhelyt, Beszterczén és Hétfalun. Sok helyütt emberéletben is kár esett. A kár óriási, mert a nagy orkánhoz jég is járult, mely óriási károkat okozott, elannyira, hogy több helyen a lakosság adóelengedésért volt kénytelen folyamodni.

— **Az esküvők évfordulójának** a jelen gyorsan élő korban már sok nevét találták fel. Az első évforduló gyapot, a második papir, a harmadik bőr, az ötödik fa, a hatodik vászon, a 10-ik ólom, a 12-ik selyem, a 15-ik jegecz, a 20-ik khinai-ezüst, a 25-ik ezüst, a 30-ik gyöngy, a 40-ik rubin, az 50-ik arany, a 75-ik gyémánt jelzővel tisztelteltetik meg.

— **Amerikaiasan.** Egy bostoni város tanácsos karácsonkor a piaczon vásárolt pulykát vágván fel, annak belsejében csodálkozására egy levelet talált, melyben egy fiatal tanitónő az ismeretlen vevőt felkéri, hogy karácsonyi ajándékul adjon neki egy órát, mivel arra nagy szüksége van s nem vásárolhat magának. A levélben teljes czim is volt s a tanácsos teljesitette a szokatlan kérelmet.

— **Az egyéni élettartam** kiszámitására nézve egy angol orvos azt a tanácsot adja, hogy minden felnőtt ember adja össze szüleinek s nagyszüleinek életkorát, osszsa el 6-tal s nagyon valószinüleg megtudja, körülbelül mennyi ideig fog élni. Eltérések e szabály alól rendesen csak oly esetekben fordulnak elő, midőn valami szerencsétlenség röviditi meg az életet.

— **A hires Eiffel-torony** fölámpája 76,000 gyertyafény erejével ér fel, a fényvetők segélyével pedig 121 millió gyertya fényét lehet előállitani. A torony alatt mit sem látni a világosságból, csak 1500 méter távolból látszik a fény. A lámpát nem óraszerkezet, hanem maga a villamos áram forgatja.

— **Áldozatkész feleség.** Nem Amerikában, hanem nálunk történt meg a következő eset. Különös tartalmu kérvény érkezett e napokban a kuriához. Henter Elek, volt pénzügyőri fővigyázó, a kit a mármaros-szigeti törvényszék három havi fogházbüntetésre itélt, az iránt folyamodott a legfőbb birósághoz, hogy tekintettel beteges állapotára, a fogházbüntetést helyette felesége ülhesse le, a ki piros, pozsgás, egészséges asszony. Nagyobb nyomatékul kérvényéhez csatolta feleségének sajátkezü aláirását, a melylyel készségesen átvállalja a férjére szabott büntetést. A kuria természetesen visszautasitotta a furcsa kérvényt.

— **RÖVID HIREK.** — **Régészeti kiállitás** nyilt meg e hó 27-én Zólyomban, a mely iránt nemcsak a városban, hanem a környéken is nagy érdeklődés nyilvánul. A kiállitott tárgyak száma meghaladja a 300-at. — **Esztergomban** az ottani ezred egy hadnagya: Brezanóczy, kin társai napok óta buskomorságot észleltek, agyonlőtte magát. — **Pakson** a hét elején borzasztó tüzvész dühöngött. Leégett 425 ház s azon felül sok melléképület. A kárt félmillióra becsülik. — **Az orosz czár** legujabb hirek szerint augusztus 21. és 22-ike között fogja viszonozni a német császár látogatását. — **A honvédségnél** aug. 18-án, a király születésnapján, rendkivüli előléptetés lesz: az uj szervezetben lesznek gyalogsági századosok örnagyi fizetéssel is. — **A pénzügyigazgatási reform** folytán Drávántul hat pénzügyigazgatóság lesz s igy az egész magyar területen összesen 56 lesz az igazgatóságok száma. — **A filokszera** már az erdélyi Hegyalján is mutatkozik. Eddig ez a veszedelmes ellenség ott nem pusztitott. — **Boulanger** tábornokot az állami itélőszék vád alá helyezte 3.252,000 frank elsikkasztása miatt és zár alá vette vagyonát. — **A pápa** — hir szerint — el akar költözni Rómából Spanyolországba, mihelyt kiüt a háboru.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany. —

Esőben. Egy fiatal hölgy esős időben találkozik az utczán egy barátnéjával: „Az Istenért, Emma, te esernyő nélkül jársz, ilyen időben?" — Akarattal teszem édesem, reményben, hogy végre valami érdekes ismeretséget köthetek.

—

Jó tanács. Idegen; Hogy juthatok el leggyorsabban a szinházhoz? — Suszterinas: Ha szalad az ur.

—

Az iskolából. Tanitó: mit jelent ez a német szó „Ei?" — Tanuló: Tojás. — Tanitó: Milyen nemü a tojás? — Tanuló: (hallgat.) — Tanitó: Nos, himnemü vagy nőnemü? Tanuló; Azt csak akkor lehet megtudni, ha — kiköltötte a tyuk.

LEVELEZÉS.

Szklenó, 1889. julius 22-én.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Jelige; „Soh' se halunk meg!"

Mindenekelőtt 'csés jó reggelt kivánok, nem rég keltett fel a déli nap! Bálunk volt a vasárnap, még pedig olyan, minőt már évek óta nem látott az itteni fürdő-vendegek koszoruja, s ki tudja, lesz-e még valaha?

Az idény közepén vagyunk, a vendéglők és magánházak telve vannak vendégekkel — Igy tehát az Anna-bált 21-ikére tüzték ki. Már szombaton este, de még inkább vasárnap délután 4-ig folyton érkeztek uj és uj vendégek. — Jupiter tonans is meghallgatta a hölgyek könyörgéseit, és gyönyörü nappal áldotta meg a mi vasárnapunkat.

Az iziésesen öltözött hölgyek és fiatal urak a park széles utain sétálgattak, mig végre a rendező bejelentette, hogy a tombola kezdetét veszi.

Ugyanis a fürdőtulajdonos és orvos Dr. Gasparetz Béla ur, közszeretetben álló nejével és Gasparetz Flóra kisasszony Ő nagysága a tánez előtt tombolát rendeztek különfele jutalmakkal, mi a jókedvet nagyban előmozditotta.

A jól sikerült tombola után 6 óra körül felhangzott a nyirettyü nótája s a hölgyek csakhamar tánczosaik karjain repültek tova, el a boldogság világába.

A lassut vig, a vigat bánatos váltogatta s igy ment ez 8 oráig, mikor a vendégek haza siettek vacsorázni.

Fél tizkor már ismét hullámzott a szalón, boldog tánczosok vezették karjaikon a szklenói hegységek tündéreit.

Fölemelte a primás azt a nyirettyüt s járta a csárdás meg a négyes sokáig . . sokáig, éjfél után egy óra volt, mikor a végső akkordok elhangzottak. — Ez halhatatlan a szklenói Anna-bálok évkönyveiben.

Három négyes volt, az elsőt 14, a másodikat 16, és éjfélkor a harmadikat 12 pár járta.

Egyszersmind a szép hölgyek névsorát is közlöm betürendben.

Özv. Aschenbrierné Ő nagysága és unokája Sziklay Gizella kisasszony, Selmeczről. Dr. Gasparecz Béláné és Gasparetz Flóra kisasszony, Szklenóról. Herchiné leányával Irma kisasszonnyal Szklenóról. Hoffmann Sándorné ő nagysága, Budapestről. Özv. Kovácsné. Özv. Luegmajerné, Szklenóról. Nécsei Toncsi kisasszony Verebélyről. Özv. Reményi Lajosné ő nagysága Aranka és Irén leányaival, Budapestről. Soltzné és Divald Agatha kisasszony, Selmeczről. Székely Györgyné ő nagysága Lutiáról. Tircs Jolán és Gizella kisasszonyok Selmeczről. Tomcsányi Gyuláné önagysága Margit és Mariska kisasszonyokkal, Zsarnóczáról.

Szép, csillagos volt az ég, mikor szétoszlott a társaság, elmentében még hallotta a kedvelt dallamot. Zengett a czimbalom, s az öreg bögő mintha szakadoztak volna a hurok, néha-néha pattant . . . csend lett ezután, csak a sietve futó patakcsa habjainak zsongása hallatott altató bölcsődalt, mely mellett elszenderült a lélek s repült el, tova a boldogság világába.

— — — — — — — — — —

Léváról jelenleg sokan vannak itt, de mind férfiak. A beszterczebányai megyei püspök ur Bende Imre ő méltóság anaponkint eljár ide négyes fogatán s a hölgyek és urak mindig élénk ovácziókban részesitik öméltóságát, kinek e gyengéd figyelem mondhatatlan jól esik.

Bocsánatot kérek már hosszu levelemért s bucsut veszek tek. Szerkesztő urtól.

Én nem mentem el a tündérekkel, szegeny lelkemmel e rideg földön vagyok Szerkesztő urral együtt, de azért együtt örüljünk mi is, mert hisz nemes kebel sajátsága mások fájdalmát szenvedni s mások örömén örülni.

Isten legyen velünk! Szives üdvözlettel Szklanóról.

Nécsey Béla.

TANÜGY.

A gyermekneveles.

Irta: **Rozulegh Etelka.**

Erről a dologról már oly mérhetlen sokat irtak, a józan, okos, hasznavehető bölcsességtől kezdve föl egész a képtelenségig, hogy a „gyermeknevelés" czége a nagy közönség előtt elveszté hitelét, s magam is attól tartok, hogy czikkemet, czime után, csak kevesen olvassák el.

De utóvégre is a gyermek-nevelés kérdésével minden szülő foglalkozik, és én czikkemet a szülők számára irom.

Meggyőződésünk és tapasztalatunk szerint az ember minden lelki és testi tulajdonaival együtt születik a világra.

A mi lényegét illeti, ahhoz a ráváró élet nem adhat semmit, sem abból el nem vehet. De a formát, a melyben e lényeg nyilatkozik, egészen a nevelés és az életviszonyok adják meg. — Az ember a mai társadalmi viszonyok között alig ér rá arra, hogy egész életén keresztül egyszer két embert megismerjen; s a legtöbbnél környezetünkben mégelégszünk a formával, mert mélyebb vizsgálódásra sem időnk, sem kedvünk nincs.

Igy tehát a forma kérdése határoz sokszor egész életünk szerencséje fölött; s hogy e formát képezni lehet, s hogy e képzés a legerösebben és hatásosabban a családi nevelés által történik, az bizonyos.

Ebből a szempontból indulva ki, egy nagy, mélyreható bajt látunk egész társadalmunkon áthuzódni a gyermeknevelés terén: az elkényeztetést. Ez a legnagyobb szülői bün, a legáltalánosabb emberi gyarlóságból eredve, s a melynek büntetése a legiszonyubb és legbiztosabb. Legyen meggyőződve a szülő, hogy biztosabban és rendszeresebben nem teheti boldogtalanná gyermekét az életben, mintha elkényezteti.

A sok gyámoltalan vagy szerencsétlenné lett fiatal nő, s a sok elbukott, szánandó ifju ember, mind ennek a bünnek áldozatai.

Otthon, a szülői háznál, hozzá szoktatják a gyermeket ahhoz, hogy minden kivánsága teljesül, s lassankint kifejlik benne annak érzését, hogy e világ ő értelétezik. Érzékenységét, mindennek könnyen elnyerhetési vágyát erösen kifejtik benne, nem gondoskodva az ezeket ellensulyozó tulajdonok fejlesztéséről.

Az életnek sulyos harczába belépő ifjut azután, a midőn az idegen, ismeretlen világban tapasztalja, hogy rajta kivül más lények is vannak, hogy e küzdő világban nem az otthoni kegyelt többé, hanem a küzdők között ő is csak annyit ér, a mennyi erőt és nemességet a küzdelemben kifejteni tud: a gyávaság és tehetetlenség, az elkényeztetés ezen szülöttei, gyakran oly lépésre ragadják, melyet sokszor egész életén át sem bir helyrehozni.

Az erös érzékenység, az önuralom teljes hiánya, a vágyak, ábrándok és követelések olyan foku megnövekedése, hogy az élet azokat képtelen beváltani: ezek általánosságban az elkényeztetés eredménye a női léleknél is.

A szülő, ki gyermekét kényezteti, azt hiteti el magával és másokkal, hogy ő szereti gyermekét. Soha szebb szinü tévedésbe nem bujt emberi gyarlóság!

Nem igaz, hogy a kényeztető szülő gyermekét szereti, mert csak önmagát szereti és senki mást; csak saját kedvtelését üzi gyermekében, saját kényelméért nem tagad meg tőle semmit.

Az, ki gyermekét tudja szeretni nem csak érzelemmel, hanem értelemmel is, az, ki gyermekét annak jövendőjében szereti, s azért a jövendőért kész és bátor pillanatnyi szenvedést szerezni magának is, gyermekének is: az szereti igazán gyermekét.

Fogjon kezet a család és iskola. A nevelés fontosabb alakitó része a családé, és a szülők elmulasztott kötelességét sem égi, sem földi hatalom nem hozhatja helyre. Az iskola csak további folytatója a családi nevelésnek, s oda már bizonyos értelemben nevelve kell a gyermeket küldeni.

Szoktassuk a gyermeket már kicsike korában, hogy a munkát megbecsülje, hogy dolgozni tanuljon, és hogy az önmegtagadást megszokja. Mindhárom olyan tulajdon, a mely senkivel vele nem születik, a melynek teljes értékére csak az élet tanitja meg az embert; de a mindháromra való szoktatásnak kezdődnie kell ott, a hol a szoktatás kezdődhetik — a legzsengébb gyermekkorban.

A szüle gyermeke, boldogsága és áldása, nyomorusága és átka iránt nem lehet közönyös. Az a szüle, ki egy jóravaló embert adatt a nemzetnek, betölté legszebb és legszentebb feladatát.

Legnagyobb szerencséje

az embernek kétségkivül a jó emésztés, mert csak igy őrizhető meg a testnek egészséges, életképes állapota.

Az emésztés zavarai s általában a gyomor bajai általános betegségei az emberiségnek s tudományosan is be van bizonyitva, hogy alapjai ezek sok más és komoly betegségnek. Fájdalom, lehetetlen volt sokáig általános gyógyitó szert találni e betegségek ellen, a mig Warner Safe Cure-jében fölfedezték azt az orvosságot, mely e betegségeket gyökeresen meggyógyitja. Sok ezer ember gyógyult meg általa s gyógyul folyton. Igy pl. Národny Boruska asszony, pilgrámi (csehországi) háztulajdonosnő, azt irja, hogy a Warner Safe Cure-je teljesen megszabaditotta öt öt éves gyomorbajától, mely ellen minden egyéb orvosság hiábavalónak bizonyult.

A ki meg akar győződni arról, forduljon levéllel az emlitett asszonysághoz.

Ára egy palaczknak 2 frt. Kapható az ismert gyógyszertárakban. Föraktár: Salvator-gyógyszertár Pozsonyban.

A nép szájvize. Eddig a kevésbbé tehetős, családapa — ha száját és fogait ápolni akarta — kénytelen volt minden oly szájviznek nevezett mixturával beérni, mely olcsó volt. Az ize megjárta és ugy látszott, mintha valamit használt volna is. De mily következményeket vont az ily szerek allandó használata később maga után, arról sokat mesélhetnének azok, a kik az ily olcsó szereket hosszabb ideig használták. Hogy a kevésbbé tehetös is képes legyen egy kitünő szájviz birtokába jutni, elhatározta dr. Popp J. G. udvari fogorvos, hogy 40 év óta az egész világban elterjedt Anatherin szájvizének palaczkjait tetemesen megnagyobbitja ugy, hogy 50 kros Anatherin szájvize ma nemcsak a legjobb, hanem a legolcsóbb is. Szájvizének 1 frtos és 1 frt 40 kros palaczkjai az árnak megfelelő nagyobb mennyiséget tartalmaznak. Fogpásztája (35 kr.), Anatherin fogpásztája (1 frt 22 kr.) és fogpora (63 kr.) oly elismert különlegességek, melyekhez mas ily szer nem hasoniitható. — E szerek kaphatók.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 8 frt — kr, 8 frt, 30 kr. Kétszeres 6 frt 30 kr, 6 frt 60 kr. Rozs 6 frt. 20 kr. 6 frt 50 kr. Arpa 7 frt. — kr. 9 frt 50 kr. Zab 6 frt 50 kr. 7 frt — kr. Kukoricza 6 frt — kr. 6 frt 50 kr. Bab 7 frt — kr, 7 frt. 30 kr. Lencse 7 frt 20 7 frt 50 kr. Köles 5 frt. — kr. 5 frt 10 kr.

Nyilttér.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására adni, hogy üzletemet a mai naptól a ref. egyház mögötti Androvics-fele házból rózsa-utcza 60-ik számu saját házamba tettem at. Tömeges látogatást kérve, maradok

Léván, 1889. jul. 26.

mély tisztelettel

Hlboki Alajos

borbély és halottnéző.

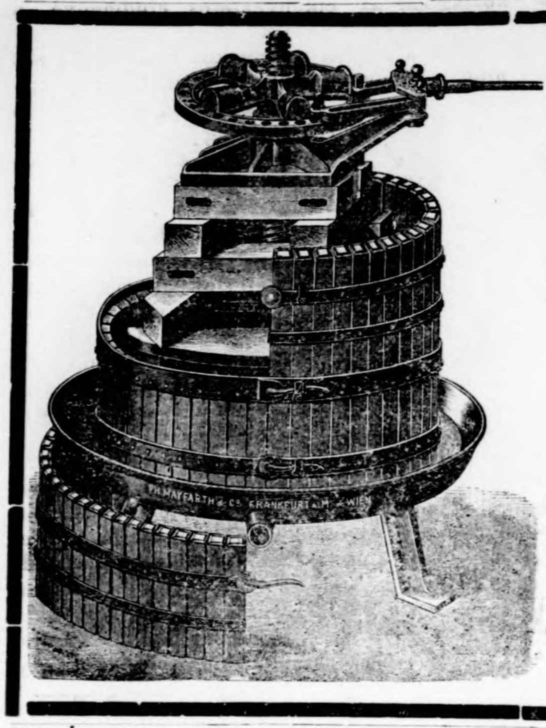

WEIN PRESSEN

FRUCHTSAFT-, OBSTWEIN-PRESSEN

neuester vorzüglichster Construction **mit continuirlich wirkendem Doppeldruckwerk** u. Deuckkraftregulator

! Garantirt höchste Leistungsfähigkeit ! bis zu 20% grössen als bei anderen Pressen **Beider REICHSOBSTAUSTELLUNG WIEN, Oktober 1888.**

nach forhergeganger fachtmännischer Erprobung

mit dem Ersten Preisen-prêmirt

OBST- u. TRAUBEN-MÜHLEN

fabriziren u. liefern ab Wien

PH. MAYFARTH & Co.

FABRIKEN LANDWIRTSCHAFTH u. WEINBAUMASCHINEN. (Eisengisserei) u. Dampfhammerwerk.

WIEN, II. FRANKFURT A/M. BERLIN.

Illustrierte Cataloge mit Preisen, Prospecte mit lobendən Zeugnissen etc. auf Wunsch, gratis u. franco

Tüchtige, solide Vertreter gegen entsprechende Provision gesucht.

1533/1889. sz.

Póthirdetmény.

A verebélyi kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság közhirré teszi, miszerint Steiner Ármin verebélyi lakos végrehajtatónak — **Gálik István** végrehajtást szenvedő elleni 59 frt s jár. iránti vegrehajtási ügyében 849. sz. a. kibocsátott árverési hirdetménybeu az alsó-györödi 105. sz. tjkvben A I 1—21 rszk. a. foglalt birtoktestnek ugyancsak Gálik István 1/4 részben illető tulajdoni jutalékára 601 frt kikáltási árban Alsó-Györöd község házához **1889. évi aug. 16-án** d. e. 9 órájára kitüzött árverést az 1881. LX. tcz. 157. §-a alapján Spitzer Salamon végrehajtó érdekében is 37 frt tőkekövetelés és jár. kielégitése végett megtartatni fog.

Verebélyen a kir. jbiráság, mint tlkvi hatóságnál 1889. évi május 31-én.

Dillesz,
kir. aljbiró.

KIS HIRDETÉSEK.

Egy kitünö oklevéllel s gyakorlattal biró segédjegyzö szerény feltételek mellet ily minöségben azonnal alkalmazást keres. — Szives ajánlatok **„segédjegyzőu** czim alatt e lap kiadóhivatalába küldendök.

Bérbeadandó vendéglő.

Lèvàn a „Szabadba“ czimzett vendéglő azonnal bérbeadò.

Bővebben értekezhetni

a tulajdonossal.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Lekér község végrehajtatónak **Földi János mint kk. Földi Julianna, Rozália és Mária gyámja** végrehajtást szenvedő eleni 76 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a végrehajtást szenvedő kk. Földi Juliaana, kk. Földi Rozália és kk. Földi Máriának, valamint a társtulajdonos Földi Simon és nejo Molnár Victoria, kk. Földi Simon, kk. Földi Anna néma, kk. Földy András, Földi József és Földi Lukácsnak a lekéri 136, sz. tjkvben A + 1 ssz. a. fekvőségükre 80 frt, továbbá az A + 2 ssz. a, fekvőségükre 100 frt, — továbbá az A + 3. ssz. a· fekvőségükre 80 frt, — továbbá az A + 4. ssz. a. fekvőségukre 120 frt, — továbbá a végrehajtást szenvedő kk. Földi Julianna, kk. Földi Rozália és kk. Földi Máriának a lekéri 27. sz. tjkvben A I 1—2. 6—8. és 11. ssz. a. fekvőségbeni és az azon epült 31. összeirásu sz. lakházbani 3/12 rész illetményükre 238 frt, ugy A II. 1—2 és 6—11 ssz. a. fekvőségbeni és a 31. összeirási sz. lakházbani 3/12 rész illetményükre 238 frt, valamint az A III. 1—2 és 6—11 ssz. alatti fekvőségbeni és 31. összeirási sz. lakházbanl 3/12 rész illetményükre 316 frtban továbbá ugy a végrehajtást szenvedő kk. Földi Julianna, kk. Földi Rozália és kk Földi Mária, valamint a társtulajdonos Földi Simon, Földi József, Földi Lukács, Földi István, kiskoru Földi Anna néma és kk. Földi Andrásnak az A + 7. ssz. a. fekvőségükre 20 frt és az A + 8. ssz. a. fekvőségükre 124 frt, továbbá kk. Földi Julianna, kk. Földi Rozália és kk. Földi Máriának a lekéri 138. ivben A 1—3 ssz. a. fekvőségden 3/24 rész illetményükre 175 frt, továbbá az A II. 1—3. ssz. a. fekvőségbeni 3/24 rész illetményükre 175 frt, végre az A III. 1—3. ssz. a. fekvőségbeni 3/24 rész illetm. 350 frt. vételárban ezennel megallapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi **augusztus hó 9-ik napján d. e. 10 orakor** Lekér községben a biró házánál megtartandó nyilvános árveresen a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis a lekéri 136. ivben A + 1 ssz. a. 8 frt, az A + 2. ssz. a. 10 frt, az A + 3 ssz. a. 8 frt, az A + 4. ssz. a. 12 frt, — továbbá a lekéri 27. ivben A 1—2. 6—8. és 11. ssz. a. 23 frt 80 kr. az A II. 1—2. 6—11. ssz. a, 23 frt 80 kr., az A III. 1—2 és 6—11 ssz. a. 31 frt 60 kr., az A + 7. ssz. a. 2 frt, az A + 8. ssz. a. 12 frt 40 kr., továbbá a lekéri 138. ivben A I 1—3 rdsz. a. 17 frt 50 kr., az A II. 1—3. ssz. a. 17 frt 50 kr., az A III. 1—3. sorszám alattira 35 forint — kr. osztrák értékü készpénzben, vagy az 1881 : LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes ertékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván 1888. évi nov. hó 28-ik napján.
A lévai kir. járásbiróság mint telekkvi hatóság.

Gyenes József
kir. járásbiró.

Árverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött vágrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közkirré teszi, hogy a lévai tek. kir. jbiróság 1888. évi 8320. sz. végzésevel Patay Károly felperes részére **Brányik Antal és Friesch Adolf** alperesek ellen 701 frt 92 kr. tőke, ennek 1887. év szept. hó 1. napjától számitandó 6% kamatai es eddig összesen 66 frt 18 kr. perköltseg követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával birólag Szódón lefoglalt és 906 frtra becsült 152 kereszt buza szalmástul álló ingóságok nyilvános árvesés utján eladatnak.

Mely árverésnek 2841/89. sz. beküldését rendelö végzés folytán a helyszinén vagyis Szódón leendö eszközlésére 1888. év **aug. hó 6-ikán d. e. 10 órája** határidöül kitüzetik oly kijelentéssel, hogy ezen árverés a fentebb jelzett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tcz. 108. §-ában megállapitott föltételek szerint lesz kifizetendö.

Az árveréshez a venni szándékozók a kitüzött idöben a községi biró házánál elváratnak.

Egyuttal közzé tétetik, hogy mindazok, kik a lefoglalt tárgyakra tulajdon, vagy elsöbbségi igényt tartanak, igényüket az árverés megkezdése elött annyival inkább bejelentsék, — mert a végreh. törv. 96 §-a kapcsában egyedül a vételár fölöslegére fognak utasittatni.

Kelt Léván, 1889. julius hó 25-én.

Tonhaizer József,
kir. birósági végrehajtó.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a barsi ref. egyházmegyei tanitó-özvegyi pénztára végrehajtatónak **Csoka Pál és neje Csonto Antónia n.-malasi lakosok** végrehajtást szenvedök elleni 382 frt 40 kr.tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtásiügyében Csóka Pál és neje sz. Csontó Antóniának a vámos ladányi 202. sz. ivben A + 1 ssz. alatt foglalt közös fekvőségükre és az ott épült 159. összeirási számu lakházukra az árverést 905 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi **augusztus hó 8-ik** napján d. e 10 órakor Vámos-Ladány községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 90 frt 50 kr. készp., vagy az 1881 LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szamitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadekképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Levàn 1889. évi januar hó 31. napján.
A lévai kir. járásbiróság mint tjkkönyi hatóság.

Gyenes, kir. járásbiró.

Szolid kereset!!

Állandó tartózkodásu egyéneket keresünk, kik hajlandók képviselőségünket elvállalni és a törvény által engedélyezett sorsjegyeket részletfizetés mellett elárusitani. Magas jutalék biztositva.

Ajánlatok intézendők :

May, Elfer és Adler,
bank- és váltó-üzlet,
Budapesten.

Darvasy Kàroly udvari szijgyártónàl

egyedüli főraktára a hirneves Nemencsek-féle börkenöcs és vegyészeti melléktárgyaknak Budapest koronaherczeg utcza 11. sz.

Nemencsek J. urnak Budapesten :

Ő csász. ès kir. fensége Jòzsef főherczeg főudvari hivatalától.

Ezennel bizonyitom, hogy fekete börkenöcse a föherczegi istállók számára szállittatik és általam lószerszámok bekenésére használtatni elrendeltetvén, mindeddig jó sikerrel alkalmaztatott és a lószerszámok gondozására alkalmasnak találtatott.

báró Nyári tábornok.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. minisztertől.

Értesitem Önt, hogy az Ön által gyártott fekete bőrkenöcs a m. kir. álladalmi lótenyészintézetekben használatba vétetvén, a beérkezett jelentések szerint ugy börszerszámok és csizmák pubitására vizhatlan tételére, valamint a kopott bör szinének fölfrissitésére minden eddig használt börkenöcsnél jobbnak bizonyult. **A miniszter megbizásából :** Reitz Frigyes.

Ezennel bizonyitom, hogy gyártmányai hazamnál használtatván, minden tekintetben kitünö, eknek bizonyultak. Gròf Khuen Héderváry Károly horváth bán. — És még számos elismerö irat a többek közt: **Teleky** Gyula gróf, **Károlyi** Gyula gróf, **Szapary** Géza gróf, stb. elismerö levele kezeskedik a Nemencsek-féle börkenöcs és börlack fölülmulhatlan jóságáról és használól, különös a bör fölfrissitése, fényessé és puhává tétele körül, minden börnemüre **lószerszámra, hintótetőkre, bőrszékek és divánokra, vadász- és fegyvertáskákra, csizmák és czipőkre. stb.**

A R A K :

Fekete bőrkenőcs bádogdobozban,	egy kilo 1 frt 20 kr. fél kilo — frt 60 kr.	
Sárga bőrkenőcs sarga börre, nyeregre,	„ „ 1 „ 20 „ „ „ — frt 60 kr.	
Fekete viasz amitől a bör élénk szint kap	darabja 1 „ — „ kisebb — frt 50 kr.	
Kettős velenczei bőrlack ragyogó fényt kölcsönöz	1 literes üveg 3 frt — kr. 1/2 liter 1 frt 50 kr.	
Sárga bőrlack	1 literes üveggel 4 frt — kr.	
Géphajtó-szij-kenőcs	1 kilo 1 frt 40 kr. 1/2 kiló — frt 70 kr.	

Egyedüli főraktár Budapesten **Darvasy Károly** udvari szijgyartónál
Budapest, Koronaherczeg utcza 11. szám, hová a megrendelések intézendők.

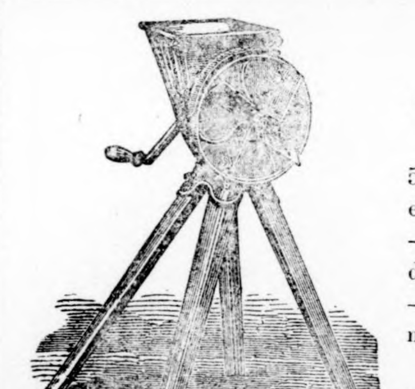

LUKATS GYULA

gazdasági gép- és tüzoltó-szerek gyára ZSARNÓCZÁN.

Szállit a nagym. m. kir. belügyministerium 53.888. sz. tüzrendészeti kormányrendelet 8. §-ban elöirt tüzoltó-szereket a legjutányosabb árak mellett — továbbá szervezendö tüzoltóságok részére mozdony-fecskendöket és Hydraphorokat, mászólétrákat — kötelés és önkéntes tüzoltóságok mindennemü személyi felszereléseit.

Régibb szerkezetü fecskendök modern szivattyukra átalakittatnak s az országos egységes csavarra avagy a Gretter-Witte-féle tömlökapocsra idomittatnak.

A gyár által felszerelt önkéntes vagy községi tüzoltó-testületek ingyen szerveztetnek és begyakoroltatnak

Minden fecskendő három évi jótállás mellett szállittatik.

Költségtervezetet dij- és bérmentve.

Máriaczelli gyomorcsöppek.

Kitünö hatásu szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Fölülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyöngeseg, rosz illatu lehelet, felfuvodás, savanyu felböffenes, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és daraképzödes, tulságos nyálkaképzödés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortol ered), gyomorgöres, szekszorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal valo tulterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak eseteiben. — **Egy uvegese ára használati utasitással együtt 40 kr., kettös palaczk 70 kr.**

Központi szétküldés **Brády Károly** gyógyszerész által **Kremsierben** (Morvaország).

Kapható minden gyógyszertárban.

Ovás: A valódi márizczelli gyomorcsöppeket sokat hamisitják és utánozzák. A valodiság jeléül minden üvegnek piros, a fenti védjegygyel ellátott boritékba kell göngyölve lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasitá-on meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott.

65 U

Lévàn Boleman Ede örökösei, Medveczky Sándor, Aranyos-Maróthon Bittó Károly, N.-Lekéren Bolyós Gyula, Ipolyságon Burko István, Nagy-Sallón Zsorna László, Selmeczbányán Sztankay Ferencz, Szántón Meisels A. urak **gyógyszertárában.**

SCHLICK-féle VASÖNTŐDE ès GÉPGYÁR-

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN.

GYÁR és IGAZGAGÓSÁG :
VI., külső váczi-ut, 169699.

VÁROSI IRODA és RAKTÁR :
VI. Podmaniczky utcza, 14.

GŐZ- és JÁRGÁNYCSÉPLŐ KÉSZÜLETEK.

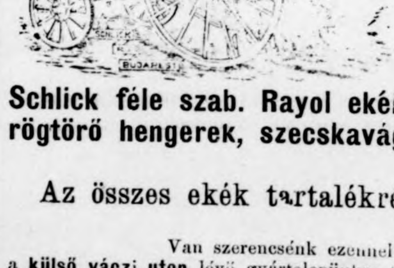

SCHLICK-féle szabad.
KET- ÉS HÁROMVASU EKÉK.
SCHLICK-fèle „HALADAS“ sorvető gépek
Szórvavető gépek.

Schlick féle szab. Rayol ekék Schlick és Vidats féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő eszközök boronák és rögtörő hengerek, szecskavágók, repavágók, repazuzók, tengeri morzsolók, csöves tengeri darlók, gabonatisztitò rostak, örlömalmoks tb.

Az összes ekék tartalékrészei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. — Legolcsóbb árak,

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Van szerencsénk ezennel t. cz. üzletbarátaink tudomására hozni, hogy noha a **VI. Podmaniczky-utcza 14. sz.** a. lévő irodáink legnagyobb részét a **külső váczi uton** lévö gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal az **ezen irodai** helyiségünkben t, üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott épitési czikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesitettünk. Kiváló tisztelettel

2—18

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytàrsaság igazgatósága.

Képviselet: KERN TESTVÈR uraknál.